

Ézen ritka magyar nyomtatványt az ord. Múzeum
könyvtárához ajánlóloztam
Rozsnyóra 1874. oct. 1.

Károlyi Károly

Hányzék elől A1-4 és végül E1. és E2. = összesen
6 levele.

Bren levél val 3 példányt ismerch: a f. patalí
ref. coll. könyvtárban (gyolligatumban), a n. e.,
nyedi ref. collegiumt könyvtáraban (több régi prae,
dilatioriból) gyakorlati University Library Clatt) és a xi,
lahi ref. gymnasium könyvtáraban.

Régi regi műsorokban megtalál a debreceni ref. coll.
könyvtárában.

K.K.

Az Iiszteletes es Bocsáletes,
csíkel, erőlcel es tudománnyal meghér
Isten-felő HODASZI LUKÁCS-nak, Debrecen-i
Anyakönt-egyháznak regi húséges Lelli
Pástorának, az Iiszan innet levő Egriházi
szolgálnak penig melto Püspöki jelené; ki az
Urbán el alut nagy csendesszen, mikoroni Iste-
ni szolgálatban völna foglalatos, az Isten
szekrében, 17. napjan Bunkrost haranak; húcgh
teteme fölött több Praedikatio 19. napján
az meghívásra honak, 1613. Egyházbén.

LÉSER L. D. IANOS
Varadi Ecclesiának Lelli Pástorától

Debreczenben Nyomtatta Lipcsiai Fal,
1613. Egyházbén.

formája. Harmadfor. Az hely melybe el ragattatot. Mi-
is azert ezekről rendel szólyunk.

Az elsöről így olvasunk: Lün azert mikor men-
nenek, es menven befelgetnenek.

It mi nekünk meg kel tekintenünk ez előt valo igekeket,
sőt ez előt valo Caputot-is, honnet címkében vehettyük,
hogy ez dolognak ket-keppen-is meg jegyzi az Szent Le-
leknek iro Deakja, (akar ki lót legyen az) idejet. Mert ez
előt valo Caputban , meg irja , az Achasiasnak az Israél
Kirallyának betegséget , betegségeben valo maga visele-
set , az Illyesnek ennek halala felől valo jövendölését , es
halalát : Meg irja annakfölötté loramnak az Achab Ki-
raly fianak , ki attyája vala az Achasiasnak helyében valo
fallását az Orfaganban : es vegezetre Iosaphat fiaink az lo-
ramnak Iuda Orfagan második Esterdei Uralkodását. A-
mikor azert immár Achasias , az Illyes jövendölésre ferint
meg holt , es loram az új attyája útjához az iskben ; es
az mikor Iosaphatnak fia , loram (kit még előben az Attya
föl koronázta vala az Királyságra) Királyságának ma-
sodik Esterdejében Uralkodnekk Iuda Orfagan ; akkor lőt
ennek az Istennek bent emberenek el ragattatasa. S-ez az
elő az mely it az údó felől előnkben adattartik.

Másodfor. Akkor ragattatot ü el , mikor az Isten Pz-
rancsolattyá ferint , Gilgalt , Betelt es Ierichot , az mely
helyekben az Prophetáknak Collegiom , fejske vala , meg
Iatogatta , es az Iordan vizen füráz labbal , mind az új Ta-
nitványaval Eliseussal egyetemben , az ki új tűle soholt ,
mind az ó el ragattatasaig is el nem akara marálni , által
ment , befelgetven es bucsuzvan azonban az új Tanitvá-
nyával . Sezt jelentik amaz igekek : Lón azert mikor men-
nenek , es beszélgetenek menven.

T A N U S A G .

Tanullyuk meg innen; hogy ez Historia igaz az mely-
B ben mi

ben mi nekünk semmit nem kel ketelkednünk, sőt az mellyet idvösségünknek vektesege alatt el kel hinnünk: nem csak ezert, hogy az Szent Bibliában vagyon meg irva, hanem hogy még körül allo dolgait is, s az többi között penig idejet is ennek, az Istennek Lelke meg iratta.

Vetkeznek tehát fölötte igen azok, az kik ennek igaz voltanban ketelkednek; az mineműek voltanak az kik az Prophetat az új elragattatása utan, imittamoit az berkekben, hegyeken völgyeken keresték, itilven azt, hog az Istennek Lelke nem ragatta ötet ugyan valoban oda föl, hanem itt ez földön egy helyból csak masba vitte. &c.

De laissuk másodförr ennek az elragattatásnak formaját. Az felől előförr azt olvassuk, hogy tüzes feker és tüzes lovaktöttek valastast ez kettő között. Másodförr, hogy forgo felben vitettetet föl Illyes.

Az mi illeti az elsőt; honnet jöttenek ez az tüzes feker és lovák, az felől mi nekünk nem illik sokat disputálnunk: Ilyenkor hihető hogy az egból jöttenek legyen az hova ismet föl mennek: Hog penig hirtelenseggel és hamarsággal jöttenek, meg tetszik ímez igeből (Eccé) Ime; mert az Istenbő semmi erőtelenségből való kesedelem nincsen, gyors ú minden dolgainak veghez viteleben. Mi nekünk peniglen veletlennek és hirtelennek tetszik ezfele dolog, az mi kesedelmes és földiekhez ragazzkodot elmeinkhez kepest. Ez csudalatosb dolog; ez az kefűlet, az feker, tudni illik, és az lovák hol voltak az Egben, hol vörte Isten, es mit kerestenek ott, mert az Isten nem fükölködik ottfen fekerék nelküli és lovák nelküli.

De ved esedben, kónyú meg tudnunk azt, hogy ez az feker és lovák, nem közönsegeltek es termeset ferint valók voltak, az mineműekkel it az földön foktak elni, mert ezek tüzeseknek mondattatnak.

K. S-miert voltak Tüzesek?

F. Er-

F. Ennek bizonyos okait adhattuk:

I. Mert Illyesnek az ú telkehez illendő es alkotmas ke-
fislet volt ez. Előfér ezert, mert ú mindenkoron az Isten
dicsősegéhez való buzgo szeretet miatt eg es gerjedeza-
la. Ma fől, mert ú neki ez földi csudatetelben is gyak-
ran forgat az tűz; A mikor az Bál Pápaival vettekendnek,
az Egból tűzet nyér Istenül az ú aldozattyara. Így mikor
ket izben az Achastas Izraélnek Kirallya, ket ötvenedes
Hadnagyat küldötte volna az ú alattok levőkkel utanna,
hogy útter kedve ellen is eleibe hozzák, az egból tűzet
fallit le reajok, es meg óli óket, &c.

II. Az Istenhez is illendő volt, nem csak ezert hogy ú
az Irasban tűznek mondatták; hanem hogy ú az tűz al-
tal es az tűz enyeben sok dolgokat cselekedet, ezen kívül-
is: Mert az Csipke bokorban Mozesnek tűznek kepeben
jelent meg: Az Törvent is penigh Horob hegyen tűz es
lang között adta ki: Igy az Szent Lelket, tűzes nyelvek
kepeben bocsatta el az Apostolokra. &c.

K. Micsodak voltanak azert ez az tűzes fe-
ker, es tűzes lovak, hogy ha nem közöni-
segellek voltak?

F. Ezek voltanak az fent Ángyálok, az kik folgaltanak
ennek az Istennek fent Emberenek el ragattatásban, es
meg mutattak magokat illyen formában: az mirekben
ennekutanna-is latta az Eliseus óket, mikoron az Syriai
Király nepét es hadát ú erette es ú rea küldötte volt, hogy
Dothimbolki fogjak, es ú neki fogva vigyek: Mert mi-
nekk utanna az ú folgaja reggel ki menyen meg latta volna
az Seregeket, melyek az Varost környéül völtek vala, es
azt mondana: Iay jay, edes Uram, mit cselekedgyünk?
Azt mondgya neki Eliseus: Ne fely, mert többen van-
nak az kik mi velünk vannak, hogy sem mint az kik ú vě-
lek: Kónyörög azert Eliseus az Istennek, es azt mondgya:
Bz. ô Uram

Psal. 68.18. ô Iram nyíss meg kerlek az ös femeit, had lathassá : meg
laz azert az iti folgaja, hogy az Hegy rakva volna Lovagokkal, es túzes fekerekkel. az az, mennyei segítséggel,
folgalo sent Ángyalokkal, &c. Ezert enekli az ient David-is az Soltar kónyben: Az Isten fekerei, ugymond
hus ezerek, sok ezer Ángyalok, &c.

TANUSAG.

Mi azt tanullyuk meg innet, hogy az Szent Ángyalok
folgalnak minkünk hivéknék, minden életünkben, minden
halálunkban, s minden holtunk után.

Igaz voltat ennek mind peldákkal s-mind írásbeli bizonyságokkal meg mutathattyuk. Első pelda az Ilyes, az kinek cíteleben-is az Angyalok folgaltanak nagy gyakorta: hogy az többit elő ne hozzam, mikor Lezabel előt budosnek az püstabán, az Angyal neki eoni es innyi visien, útet meg erősíti, &c. El ragattatásban-is penig (mely ü neki halal gyedane volt, mert ez el ragattatás közben hirtelenseggel megh változott, es halandobol halhatatlanná lött) folgaltak, mert íme ótet el valastottak az ú folgajatul Eliseustul, az kitül meg nem válhatik vala, noha kívanya vala tüle el valasat: Annak fölötté, útet nagy serenseg gel vitték az egekben, &c.

Második lehet az kázdág Lazarja, hogy most egyebeket el hídgyak, a kinék mint őleben ugy halálában, és halálatán is foglaltanak az Angyalok, mert azt mondják az Christus, az mint írja Szent Lukács, hogy az Angyal tul az újelke vitetőt Abraham kebeleben.

Az Irah is ezent erőssiti; David azt mondya, hogy az
Isten parancsolt az ú Ángyalinak az hívek felé, hogy ú-
ket örizzék minden fi utokban, hogy az ú kezekben hor-
dozzák síket, hogy meg ne üssék labokat az kúben: Mely
mondása, noha előben az Christusra illik, az mint az u-
tannak való igek megh mutattyák, es az mint az órdög is,
keserűen ítéti, ú rola magyaráza; mind az alacal, minden va-
ja frap

Iastot hivéire-is az Istennek illik es tartozik, az mint az e-
lőt való igekból meg tetszik. Masut visont azt mondgya, *Psal: 34. 9.*
hogy tabort jár az Urnak Anghala az úter félök környél,
es meg fabadítta úket, &c. Ájanlya Christus-is az An- *Mat: 15. 11.*
gyaloknak az hívek körül való folgalattyokat, mikor azt
mondgya: hogy az kisdedeknek Anghali mindenkor az
ú menyei Atyanak ortzajat láttak, &c. Meltan hija
tehat sent Pal úket folgalo Lelkeknek, kik azoknak fol-
galattyokra küllettek, az kik az idvöllegnek órókost. *Heb: 1. 14.*

H A S Z N A.

Szolgalez mi nekünk nagy vigaftalasunkra, noha mi
sok nyavalva es nyomorúság alá vettetőt emberek va-
gyunk ez világban, mind az által, igen mellosagos állapotú
teremtet állati vagyunk mi az Istennek: mert miképpen
minden egyeb állatokat az emberért teremtet az Isten,
így az sent Angyalokat-is az ó nekik való folgalatra te-
remtte. Noha penig mi nekünk most ollyan testeskep-
pen nem folgálnak az ízest Anghalok, mint it az Illyes-
nek; mindazon által az ú modgyok ferint való folgalat-
ban, most sem sűntenek meg: Mert az Istennek akarat- *Luc: 1. 16.*
tyac, az legséges dolgokban, rítkoskepen gyakorta megh-
jelentik, sok dolgok felől az híveket meg intik, meg fa- *Mat: 1. 20.*
badíttyak úket az ellensegtől, es megh otalmazzák: az ú *2. Reg: 6. 17.*
idvöllegöket, az menyire nez ó reajok, elő mozdíttyak; *Psal: 91. 11.*
harczolnak az Kereszten Anyasent-egyházert: jo es fent *Heb: 1. 14.*
dolgokat jutattak az híveknek ekekbe: Halalok orajan-is *Acto: 8. 26.*
velek vannak, es az ó lelkeket az menyegbe fül vitik; *Re: 19. 35.*
melynel hova lehet nagyob vigaftalasa az kereszten em-
bernek.

Az mi nezi az masodik dolgot, az el ragattatásnak for-
majában: Az forgo fején kel ertenünk egy soval, az erős
fel vevet, à mellyel az Isten ebben folgaltatot az Proph-
etaok: Illeny felnek enyehen jóve el az Szent Lelek-is *Acto: 2. 8.*
Pünköst napjan az Apostolokra.

T A N U S A G.

It jegyezzük meg, hogy semmit ne késztem, hogy az Istennek nincs oly oktalan es erzekenseg nelkül való teremtet állattyá, mellyel az ó híveinek nem tudna folgaltni. Bizonylag erre, az jelen való peldá, es tőbök sok peldák az írásban, mellyeket rövidsegnek okaert it elhágok.

H A S Z N A.

Ennek hásna, intes es vigaftalas. Bizzunk még akkor is Istenben, à mikor az mi okosságunk az rendeltetet eisközöket nem latvan, meg fogyatkozassal ijeget minket, &c.

De vegezetre harmadikor lassuk az helyet, az melybe ragattatot az Propheta. Attól az Historiából így olvasunk; Föl mene az Eghben, ugymond.

Iollehet egy nemely volt oly ertelemben, hogy az Sido íget Schamaiim, az mellyel el itt az Istennek Lelke, az forgó felkel kel ósve kótni; mint ha azt mondana: Az egneki forgó feleben, az az, az eghi forgó felben ragattatot el az Propheta. De közönseges es be vót magyarázzat ez, hogy ez az ige helyet jegyez, az melybe az Illyes vitettetőt. De mivel hogy az egneki igejen egynehány dolgokat érhetünk az ó jegyzési kerint; mert neha jegyzi ezt az alsó es eltető eget, az mely az földet es az vizet környéfil veszi; neha penig amaz földi forgó egékét, mellyek sok különböző különböző fele Csillagokkal meg ekesítettenek; neha vegezetre amaz mozdulhatatlan Eget, mely lako helye az bodog es idvázult lelkeknak, az mely fokkal fellyül vagyon az lathato Csillagos Egeken, az az kerdes: mellyik értehetők itt, az melybe vitettetőt az Illyes?

Noha az íras bizonyos egről it nem emlekezik nevezet kerint, hanem csak azt jelenti, hogy az Illyes föl vitettetőt az eghbe, s az Eliseus valameddig latta, annak utánaz ostan nem kezdette latni: Sót noha az Christostomus is az írja, az ó Prædicatiojában, mellyet tőt (*in oratione de Elia*) Illyesről; hogy haénos mi nekünk ha mi azokban maradunk

dunk még, az melyek az írásokban vannak, mert nem bártfagos mi nekünk azok kívül kerdezkednünk; Cyprianus visont; hova ragattatot, ugymond: Isten tudgya. Mint ha azt mondana; az embereknek az tuttakra és ertésekre nem adattatot: mind az által holot mind az reghi s mind az mostani időbeli íras Magyarazó Doctorok errelmeket ez felől bártfaggal meg jelentettek, nem itilem illetlennek lenni, ha mi-is ez felől, az ó ertelmektől minden nem tavyozan, valami bizonyost állatunk.

Semmit azért abban nem kel ketelkednünk, hogh által nem vitettetet volna Illyes ezen az eltető Egen. 1. Mert onnan fellyül eset le az ú Palafitya. 2. Mert oda föl nez vala Eliseus, mikoron azt kialtya vala: Edes Átyam, edes Átyam, &c. 3. Mert az fent Historia-is ezt lattatik állatni, melyben azt olvassuk, hogy az Propheták fiai meg jövendöltek Eliseusnak, hogy az ó Tanítójá el ragattatnek az ú fejetűl, az az, az ú feje Föliben, az eltető Egen által.

BCHU Cluj Central University Library Cluj

Ha peniglen azt kerded:

K. Meg maradotte az Illyes teste ebben az eltető Egben?

F. Meg felte Chrifostomus, az meghí nevezel helyen, s tagadgya azt, kiváltkeppen imez okert, hogy ebben az Egben, nem az Szenteknek vagyon lako helyek, hanem az Sarannak: Mert az fent Pal azt mondgya, hogy az Or. Epb: 2. 2. dög sejedelme ennek az Egnek. Sőt azt itili, hogy az Satan fölötté igen csudalta ezt, mikoron latna Illyest az ú tartományin így tűzes fekerben és tűzes lovakon vitetni. 2. Mit cselekednék itt Illyes maga, az idvőzűlt fenteknek, az kik Abraham kebeleben nyugodalomban és boldogságban vannak, tarsaságuktól külön? 3. Melto hitelre, hogy az Isten, sokkal job es nyugodalmásb fallasra akarta vinni ezt az ú kedves emberet, hogy sem mint ez földön volt; az mely nem lehetet volna, hogy ha ebben az egben mara-

maradot volna es ott tartatnek; mert ez mindenkoron nyughatatlan ellsükkel, kú ellsükkel, fel-velekkel, es minden fele eghi haborukkal.

K. Talam tehát az Csillagos Eghben maradot megh:

F. Semmikeppen nem; Mert ot-is az ú Testenek semmi nyugodalmá nem lehetne, mivel hogy mind órókke Nap keletról, Nap nyugatra vitetnek füntelenül az egeknek az ú forgasok ferint. 2. Mert az idvőzült Szenteknek, nem az lathato, es forgo egekben vagyon órók lakó helyek, mint meg tetrik sent Pál mondásából ki azt mond gyz, hogy az Christus minden egeken felyül ment. Az Christus penig azt akarja, az mint ó maga jelenti, hogy ott legyenek az ó folgai is, ahol ú vagyon: Annak okáért azok is minden egeken felyül vitetnek: Felyül vitetet tehát Ilyes-is. Mind ezeket nem azert famlalom elő, mint ha en azt itthonim, es azeallitom; hogy az Isten az emberi testnek vagy ebben az alsó eghben, vagy az Csillagos egekben holt nem ferezheine; mert meg cselekedhetne, de innen azert nem következik hogy meg cselekette, vagy meg cselekedeti. Mert sokakat cselekedhetnek is, az melliékkel mind az által el vegezet hog ne cselekedgyek.

K. Hat hova ldt: hova vitettec:

F. Vitettec amaz harmidik Egiben, az mely megh mozdulhatatlan, es az mely az idvőzült lelkéknak lakó helye, à holot az Christus lesül, es az istennek sent Angyalival egyetemben, nagy dicsösegben, senyellegben, es ki beselhetetlen bodoğágban él es örrendezi.

Ered sz helyet is hova ragattatot.

Lassuk immar az Tanuságokat.

T A N U S A G O K.

I. Ezekból tanuljuk meg azt, hogy az Isten az ó hív folgai, es erős báynakit, ez földön dicsíretlen viselt dolgok

dolgok után, igen ſep jutalommal fokta meg ekesíteni, es meg ajandekozni.

Az földi Fejedelmeknel-is ez ugyan fokas, hogy az ú kedves embereket, hú folgajokat, tisztességre emellyek; mint amaz Aſſuerus cselekedek Márdochéuſſal az kit az ſi maga lovara ſültettete, királyi ruhat es ekesígeket adat-^{Eſther: 6.12.}van rea, ſellel minden utzakon meg hordoztata, es megh kialtata; hogy ugy lenne annak dolga, az kinek ú tisztelleget kivanna. Az Romai nep-is, mikor az ú Fejedelme jol visele dolga utan hazá ment, győződelem jelentő, es mutato ſekerekkel ment ki eleiben, es nagy örömmel tap-ſoláſſal vitte föl ſitét az Capitolumban.

De az Isten, az ki minden Kiralyoknak Kirallya, minden Uralkodoknak Ura, nem illyen mulando jutalommal es tisztességgel illeti az ú hú folgait, hanem örökké megh maradandoval. Mint meg tetszik ez, az Illyesnek peldajabol. Imé ennek jo kedvcból nagy tisztelleget teſen, mert ötet mennyei ſekerben, es mennyei lovakon, az ſi maga ſekereben es lovaín ragattattyá el, meg penig amaz örökké valo ęletbe es bodogsagba: De mind az által, az ú jol visele dolgai utan; minek utanna megh hirczoza az Baal ^{1. Reg: 1. 8.} Papjaival es azokat te vagata; meg viva Achabbal, es az Iezabelnek ellene valo fenekedeset meg ſenvede, el visele: ^{2. Reg: 1. 4.} Az Achabſnak követit viſſa terite, es ötet ſemtül ſzemben halallal meg ſenyegete. Nem azt mondom, mint ha ezeket erdemlette volna azt az jutalmat; hanem hogy e-zek utan, ingyen cselekedte vele Isten, mint kegyelmes Fejedelem, az mit cselekedet. S-ezt eſelekedí az ú tób hi-veivel-is, mert az Illyesben mutatta meg, micsoda jutalmat remenlyenek azok, az kik neveket, itt ez földönnek adtak. Sót hogy minden időbeli emberekkel el hitethesse az Isten, hogy illyen jutalmat akár adni az ſveinek, minden ūdóben bizonyos ſemelyeket ragadot föl az Eighbe. ^{Gen: 2. 24.} Mert ám az viz-őzön előt föl vive Enoch Patriarchat, te-ſteſtül

festőül es lelkestől; az Törveny alat penígh ez Illyes Pro-
Mar: 16. 19. pheitat: az Törveny utan az Uy Testamentomban azú
Acl: 1. 9. maga meg testesült Fiát az Iesus Christust.

H A S Z N A.

Szolgál ez tanuság mi nekünk az kik itt ez földön az I-
sten neveért nyomorgattatunk. 1. Igen nagy vigasztalá-
sunkra. Mert az Isten ez nehez es kemeny harczok utan,
mellyeket most kel viselniink, hozza vesen raintet-is, es
az mit regen Illyessel cselekedet lathato formaban; ugyan
azont cselekedeti mostan-is lathatalankeppen ez vilagbol
ki költözö hivéknek lelkekkel. Mert azokat hozza veszi,
es az Christussal eggyét, örökké valo bodogságban elterü.
2. Thessa: 4. Ezent cselekedeti az mint szent Pal bizonittra, az utolso si-
36. 17. dőbeli hivékkel is: Mert, az kik az Christusból el aluttáz-
nak, ugymond, mindeneknek előtte azok föl támadnak:
annak utanna mi őök azokkal egyetemben, az Christus
eleiben ragattatnak az kődben az Egyetben, es ekkeppen
 mindenkoron az Urral leszünk. Azert vigastallyatok egy
mást ez beszedekkel. Masodik folgal intetetésünkre; ho-
lott az Isten illyen nagy tisztességre emeli, es illyen bű jut-
talommal illeti az óveit, folgallyunk ö neki inkab, hogy
sem mint az Balványoknak, mert sem Achzb sem Izabel
sóhá, sem penig Baal, az ö neki folgalo Papjait illyen nagy
tisztességre, nem emeltek f. nem-is emelhetik; es semmi mi
nekkunk oly sulyosnak es neheznek ne tessék, az mellyet il-
lyen bű jutalomert, es nagy tisztességet örömet el ne sen-
vedgyünk. &c.

II. Tanullyuk meg, hogy az Istennek akar mely ked-
ves emberének-is nem lehet itallando es meg maradando
Iakás.

Hogy ez igaz legyen, meg tetszik az mi Prophetának
példásábol, az ki jöllehet kedves embere volt az Istennek,
mind az alatt ez vilagbol útvet ki költözette &c. Igy az
töb sent emberek az kik világ kezdetiit foguan voljanak
ez föl-

ez földön, minden el multanak.

Transire patres, et nos transibimus omnes.

Melkán írja tehát az Apostol, hogy nincsen nekünk itt *Heb: ii. 14.*
maradandó Városunk.

Ez oly igen igaz, hogy még az okos lelekre hagyattatott Pogany emberek is ennek igaz voltat az minden napíprobabol, meg tapasztalatait; ennekökről az Cicero emlékezetes mondást hagyot ez felől, egyúttal az új írásban:

Natura, azt mondgya, non habitandi, sed commorandi diversorum nobis hisc dedit, az az, Az termeset nem la-kasra, hanem, mulatasra való szállást adot itt mi nekünk. Sokkal inkább tehát az Istennek valastotti es kent emberi értettek es tudtak, az mint az Apostol bizonyságot telen felölle, az Patriarkák is, hogy ily budosok es jövevenyek legyenek ezen az földön.

*Cicero de se-
necitate.*

Heb: ii. 15.

H A S Z N A .

1. Intéttettsünk tehát, hog magunknak ez földön ne igirjunk el bomolhatatlan felsket, ne ragazzkodgunk, ez viliaghoz s-ebben levő jokhoz ugy, mint ha soha el nem kellettene haddunk, ne mondgyuk azt az Szent Lukacs kázdaga-*Lac: ii. 19.* val: Én telkem sok Eftendőkre való joyaid vannak, nyugodgyal, egylel, igyal, gyönyörkódgyel, &c.

Gondololyuk meg inkább azt, hogy az mint Szent Iob *Iob: 9. 15. 16.* mondgya: gyorsabbak az mi életünknek napjai, az Fályza futonal, az künnyen folyo hajonal, az etelre repülő Kese-*Psal: 102. 4.* lyónel; es el mulnak mint az füst, mint az párah. &c.

Iac. 4. 14.

De fölötte siratando es almelskodastra melto itt ez arant az emberi meg véset termeset, mely az mennyei jöktul es az Istenből ugy zónyerá el idegenedet, hogy tellyesseg-gel magat ez földhöz kapcsolta, es ez vilagiaknak kerel-metül el ragattatot, mint ha minden őrökke, it elhetsne, soha ez vilagi gyönyörűségekkel be nem tud tenni, miképpen amaz víz korságos emberek az viznek italaval, kik felül az Poétanak amazz mondása igen igaz:

Orid: 1. Fasit: Quo plus sunt poter, plus sicutantur aquae.

Es általan veggel sokan az emberek között, ez jelen való cíettel meg elegendenek, noha ebben az mi legható, az is fajdalom; bu es keserűseg, soha meg sem emlekeznek az Meny-orfágról, csak itt elhetsenek mind örökké: Innen vagyon amaz Istentelen so: Vayha en itt lakhatnám mind örökké, bár Istenen lenne az Meny-orfág. Ezt noha kevesen mondgyak fajokkal, fizikben mind az által nagy sokan gondololyák es kivannyák, &c.

Istvan: 15. 19.

2. Ugyan ezen tanúságban vigastalast is találunk. Sok gonosztal, buval, banattal, keserűseggel, rakká ez az mi életünk, es minden sempillantasban vagyon mit fenvednünk, kivalteppen ez meg venhet utolsó világban, mely az Christus híveit fenvedni nem akarja, mert gyúlöli úköt mint hogy nem ú belölle valok. De sokkal keservesből van ez az élet, hogy ha az vege nem vigastalna: Vege penig ennek, az halalbol életre való által menetel, mert ez élet igazabban mondattathatik halának, hogy sem mint életnek, az mint az Agoston Doctor bizonyítta.

Es bizonyara az hitetleneknek, es oktalan állatoknál sokkal bodogtalánból volnánk mi kereksyenek, hogy ha mi nekünk csak ez világban kellene elnünk: Mert az hitetlenek között, it ez világban kedvükre élnék nagy sokat: Igy az oktalan állatok az ó kivanságok ferint élnék, es minek utánna meg halnak semmive lesnek, porrá változnak. De mi soha ez világban kedvünkre nem elhetsünk, mivel hogy az Isten az óveit mindenkoron fenyeitek alatt tartva. Ha azért ez vilagi életünk soha el nem vegeződne, ezzel együtt jaro nehezségeknek is soha veghe nem lenne; es így igaz lenne az mit mondék, hogy tudni illik az hitetlenek es az oktalan állatok sokkal bodogból volnának nálunknak. Az mely távoli legyen, mert így az Isten igastagában baba találhatnék, az ki az joknak jutalmat ígír, az gonoskokat penigli illető bűntettekkel fenyegeti. Am bár

bár győtőrjenek annak okaert minket mindenfele nyomorúságok: örüllyünk mi azokban, mert jo vege lesen. Az mi nyomorúságinknak egy sem-pillantásig való könyűsége, tetteteskepen az dicsősegnekk örökké való terhet vonna utanna.

De szályunk immar az föl vött igekeknek masodik, es utolso refere, mely be foglaltatik az tizen-kettődik Versben, az mely ilyen vagyon.

Eliseus penig ezt latvan, &c.

Elyseus vole ad Am. Mag. lab. 3. Reg. 15.

Sirattyá ez igekekben az Eliseus igen kezervesen az ú Tanitojat az Illyest. Sirattyá penig előfőr ezert: mert int mar ú es Izrael illyen nagy embertől megh foftattanak, kinek földön léte, fölötte igen hafnos volt az Orfagnak. Masodfőr, mert fél azon Eliseus, hogy Illyessel eggyüt ki ne ment legyen Izraélból minden jo, es így ú nekiek siralmas ne legyen jövendő időben: is ennek az ú elmenetele: sirattyá azert ugymint Izraélnek kárát. Harmadfőr, mert ú rea igen sulyos es bajos gondot hagyot, az meg kemenyedet nyaku Orfaggal való harczot es velekedést, tudni illik &c.

Nevezi penig útet elsőben Attyanak, mondvan: Edes Atyam, edes Atyam:

I. Az Illyesnek hozza valo Atyai indulattyáert, ki fizet ug tartotta, latta, oktatta, es tanitotta mint ferelmes fiat. Masodfőr, mert bizonyara ú neki lelki Attya vala, ki fizet az Isten igeje által ujja fulte vala, holott fi azbalvanyozásban nevekedet vala, el hitta vala penig az eke mel lől. Harmadfőr, mert az Tanitványok, Propheták fizinak mondattatnak vala, nem ezert mint ha test ferint az Propheták tul farmaztanak volna, hanem az lelki dolgokban azok által való eppülesekert es óregbülesekert: meltan mondhatta tehát az Eliseus, ki Tanitvány vala, Illyest, az ú Tanitojat, Attyanak. Negyedfőr, mert ú ennek leki ötöksegeben akar es kiyan szallani, ezert kivannya ú tüle,

1. Cor. 4. 18.

1. Reges 15.

2. Reges 1. 5.

1. Reg. 18. 20. hogy az őbenne levő leleknek, kettős mérteke bályon őre: Meltan nevezi azert Áttyanak.

Nevezi második útet Izraélnek mind sekereinek s. mind lovaginak: I. Ennek okaért, mert az údőben ez ket-tőből áll valz, az sekerekből, tudni illik, és az lovagok-ból az hadnak minden erőssége, azt akarja azert jelente-ni, hogy az Illyesben sokkal nagyob erősség volt, az Isten nepenek meg otalmazásara, hogy sem mint az Királyban, az vitezekben, az sikeres es lovag hadakban. II. Mert eb-ben az Országban fedezetet es gyűjtöt az Ige által Eccle-siát Isten famara, es az vezerte mint egy sikeres az igaz uto-n Istenhez, mint ez meg tetszik az első Királyi Kónyv-ból. III. Mert miképpen amaz lovag strásák, ugy vigya-zott Izraélt Isten előt, es ennek haragjat gyakorta el for-dította s röla, s kónyörögésivel az veszedelmet is el terítet-te, mert az Ur Isten Izraélnek nem csak egyet kíván-e az őszintet, &c.

Meltan Sirattyá tehet Eliáus útet ekkepen: Edes Átyam, edes Átyá, Izraélnek mind sekerei s. mind lovagi.

De itt azt kérdezned:

K. Mi annak az oka, hogy az Isten illyen haf-nos emberit, az ő nepe kőzzük így fedezeti el, s-meg penig illyen veletlenül, s-az em-bereknek minden varakodások kívül?

F. Ezt bizonyos okokért cselekedik. 1. Hogy megh mu-tassa azt, hogy az ő kedves emberi-is, noha nagy ajande-kiit közötté velek, csak halando emberek, es ó nekiik-is ez vilagbol ki kel mulniok, az őrőnt mint az köz embereknek, &c. 2. El fedezeti azokat az nepnek híla-adat-lansagaert bűntetésere, a mikor tudni illik, sem az Istenül jo neven az emberek nem tudgyak venni, hogy úket nagy emberekkel latogatta meg; sem peniglen azokat ugy az mint kellene, nem bőcsüllik, az Istennek ő belőlük ugyan ki nező

ki nezõ ajandekit bennék nem akarják megh ismerni : Ilyenek voltak Choré, Dathan, es Abyron , az ú hozzájok tartozókkal egyetemben : Az kik az Istennek Szent Emberit Mosest es Aront megh nem bocsúlven, ú magokat azokkal egenlöve akarak tenni. Ez illyetenek hasonlók az Eforus bekajahoz, az mely akarvan az ökörrel nagyságbol versedni , fól fualkodásában es erőlködésében meg sakkad , &c. 3. Ezert is fokta Isten öket ei fedezetni, hogy az emberek az ú meg tartattatások es meg szabadulások felöl való remensegeket ú bennék ne helyheztessek. Ezert fenyegeti ezzel az büntetéssel az nepet Esaias Prophetanal, mikor azt mondya: Szúnnyetek megh az em. berben való bizodalomtul, &c. Kinek lelke az ú orrában vagyon : Mert az Isten az Seregeknek Urá , el veki az hatalmát, az hadákozot, Biröt , es Prophetat , jövendő dolgoknak meg latojat, es az Vén embert, &c.

4. Az következendő veszedelmek előt is gyakorta Isten ki fokta úket föltügálni, hogy az gonoskokkal eggyütne kellesek nekiek is az veszedelemben forogniok , az mint azon Prophetanal mondya az Isten: Az igaz el vesz ugy mond, es nincsen senki, ki csebe vönne; az írgalmatlóság tevő emberek el fedetnek , es senki meg nem gondolja, hogy az következendő veszedelem előt, vetetik el az igaz. &c.

5. Mert az Isten igaz igireti ferint kegyelembül valójutalmat akar nekiek ez földön jol viselt dolgok utan adni: az penig nem egyeb, hanem az örökelet , mely oda föl az Istennek Ortágában vagyon: Ez felül az Isten gyakor helyen löt az irásban az ütet feretöknek igiretet, mellyet nincs eletnek koronájának nevez , neha dicsősegnek meg hirvadítatlan koronájának , neha penig igazsfágnak Koronájának , &c. Ennek el vetele felöl való remenseggel dicsékedik az Szent Pál, mikor azt mondgyat: Amaz teste - 2. Tim. 4. tes bázit megh vittam , futásomat el vezettem , hitömöt megh

Eze: 3. i. &
sequent.

Eze: 57. 1.

Lc: 2. 12.
Pet. 5. 4.

7. 8.

meg tartottam, az mi hatra vagyon, le tetettetőt ennekem az igazsagnak Coronaja, mellyet meg ad ennekem az Ur, nem csak ennekem penig, hanem mindeneknek, kik kivan-nyák amaz ú dicsőseges el jövetelit: Hogy azert ezt az Koronát fejekbe nyomja, innet az mennyegbe, az Koro-nazo helyre föl visi öket.

T A N U S A G O K.

I. Meg tanulhattuk itt azt, hogy az mi Tanitoink es Gond-viselőink, Átyaink mi nekünk.

Az mi Tanitoink ezert Átyaink, mert ők fűlnek min-ket uyjakka az Evangeliom altal, valameddig az Christus formaltatik mi bennünk, az mint sient Paul: Annak fö-lötte mert ők igazgatoink es vezérink mi nekünk, kik az fekeret, melyben viseltetünk igazgattyak, hogy valahova az igaz utrol el ne terjen: Ezeknek fölöttre, strála allo lova-gink, az kik mi felettünk virrastanak, az mi lelkeinket vigyaznak; s-vannak olyvak-is, az kik erettünk velede-lemben forognak, &c. Ugyan ezeket mondhattuk az kúlsó gond-viselők felöl-is.

Innet vagyon, hogy az sient írásban az Prophetak es az Apostolok az ú Tanitványokat fioknak fiókrak nevez-ni: az Tanitványok-is penig az ú Tanitojokat, az mint oda föl föllank felölle, Attyoknak, &c.

Az kúlsó gond-viselők-is penig, az kik tisztéknek meg felelnék, hazajoknak Átyának mondattatnak, melyre nezve Cicero-is Pompeiusz ezzel az nevezettel illette.

H A S Z N A.

Intettetünk tehát, hogy ú hozzájok fiai bőcsülettel, es engedelemmel legyünk: Mert hogy ha az termesztnek törvenye ferint, az mi testi Átyánknak, az kik által ellenk ezekkel tartozunk, menyivel inkab az mi leksi Átyaink-nak (föllök az Tanitokról) kik által jól ellenk ez vilagon, ezeket meg kel adnunk.

De fölötté nagy ez arant az embereknek hatal-adatlan-ságok, mert mint ha semmi jót soha túlk nem vőttek volna; es mint ha minden Attyokat minden Annyokat az Tanító ólte volna meg, finten ugy gázollyák híreben neveben, az igaz mondásért orrollyák, es ú vele ujat vonfnak: veg-re ha egyebet nem cselekedhetnek az atokra fordíttyák nyelvket, &c.

II. Azt-is meg tanulhattynk mely nagy kárt vallyanak azok, az kik az igaz fent es Iambor Prophetátul, gond-viselőktől, es Tanitotkul meg foftatnak: Mind sekerek s-mind lovagjok oda vagyon azoknak, az az, minden otá-lom, gond-viseles, Ielkiekben es testiekben valo eppület, meg sogyatkozik ott: es így az vefedelem s-romlas be te-si oda mindgyart fel labat.

Ennek igaz volta meg tetszik. 1. Innet, mert íme az E-liseus mind sekereit, s mind lovagit Izraelnek oda mond-gya lenni, hog el vitettetőt az Sz. Illyes Propheta. 2. Sok peldakból: Joseph halálá után, mire jut az Izrael népe, *Judith*, 2. nyilvan vagyon az fent Historiabot. Igy Iosua es Ioáda 2. *Parat* 24. halálá után az nép balvanyozásra vetemedekek. De hogy közeli való peldat hozzák ide. Matyas Kiraly vala mind sekerei s mind lovagi ennek az M: gyar Orfagnak; mirek utanna azert ú el esek, finten mint amaz vezető nelkül valo seker, csak terovaz idestova, es mire jutot m2 allapattyka, semeiddel jol latod.

H A S Z N A.

Tudgy' tehát mit varni te-is mikoron ezfele fomoru al-japot latz nemzetedenben, az az, mikoron latod az fő em-bereknek ki fedezettetéseket, es el eseléket; akkor teli be közzed az vefedelem es romlas vastagon az ú labat; ne vary azert ot job aljapot hanem rosszabbat, &c.

III. Vegezetre azt-is itt megh jegyezhetteyűk, hogy nem csak meg engettetőt dolog, sérnunk es keseregnünk, jo gond-viselőinknek halalekon, kikert gyakorta kedvezet

künk az Isten, tölünk való elvetettetésekben, hanem ugyan melto és illéndő is bivunk szerint keszegenünk azoktól való megfostatalunkon, és arvaságra való maradásunkon.

Erre mi nekünk sok peldaink vannak az Irasban.

1. Az Eliseuse, az ki imé itten, nagy keservesen firatta az ő trinitoját; Edes Atyam, edes Atyam, ugy mond, &c.

Deut: 34. 8

Num: 22. 23.

1. Sam: 25. 1.

1. Reg: 2. 10.

2. Az pustahán budoso nepe, az ki Mosest és Áron fő Pápot keservesen megfiratta, és meggyalomba. 3. Az Caniliani földön le telepedet Izrael, ki firatta, mind Samuel Prophetát, és az őb fő fő Papokat, Prophetákat, s mind Davidot, és az őb sent Királyokat.

Regn: 17. 4.

Lev: 19. 28.

Deut: 14. 1.

S nem olváltuk penigh hogy ezert az iras kárhoztatta volna az nepet, sőt az ő dicsíretekre és az mi peldáinkra tanuságunkra iratta meg az Istennek Lelke ezt: Annak-okaert mi nekünk is habad sőt ugyan kel firatnunk, az mi közzülünk ki füllítatott kedves és hafnos emberinket; csak hogy az Irasban és keservesben modor tartunk, és az Poganyi bokasöktől magunkat meghatalmazzuk, mert ezt ugyan meg parancsolta Isten mi nekünk.

H A S Z N A.

Feddendők itt ket rendbeli emberek. 1. Azok, az kik semmi keppen illyen állapattyóknak idején, meg nem tudnak forrondni, hanem ezfele hafnos és fő embereknek halalokkal ugyan hiznak, így azt, hogy azoknak holtok után, nekik is fog jutni az bőcsületben és tisztben: Az mineműek minden időben voltanak, de ez mi idónkben ugyan meg sokasodtanak, &c. 2. Azok az kik főlöttük való bekötélensegékkel, keservesékkel, és kapolodásokkal, illyen állapattyókban Isteneket meghantyák, felebarattyóknak nevezégekre vannak: Az mineműek az mi nemzetünkben felettesek vannak, kiválkozva az asszonyi rendben; az kik annyit elkapolodnak halattyok fölött, hogy még magok sem tudgyak mit befelnek, neha ugyan Isten ellen való karomlaást is tesnek, &c.

Hogy

Hogy immár befedemet magunk allapattyara fordítam: Meg hallad ékedig, hogy Illyesnek igen jól vagyon allapattyva, mert az egekbén vitte terítőt: ellenben penigh, Eliseusnak és Israélnak nem igen jól vagyon, mert minden Attyok, sekerek, s-mind lovagjok oda vagyon, annakokba kert csak Siralom és keserűseg: ez ú dologok. ô vaylás mi-is Eliseus és Izrael nem volnánk itt ez arant! azaz, az mi allapatunk hasonló nem volna ezekehez. De bizonyara Eliseus és Izrael vagyunk, mert mi-is nagy fükségünknek idején, varakodásunk kívül az mi Illyesünkkel el halastok. Ennek az darab földnek mind sekerei mind lovagi oda vagyon: Immár olyanok vagyunk, mint amaz vezető nekül való sekér, mint amaz vigyázó nekül való ór alho hely: felő, felő, hog minden jo ki ne ment legyen közzülünk vele együt, es hogy az romlas, zurzavar, haboruság es veszedelem vastagon be ne tegye immár az labat: Siratuk bátor tehát, es késervesen Siratuk ez mi Istenben el nyugot edes Atyankit, es ez mi kedves Illyesünk utan kialtunk Eliseussal; Edes Atyam, edes Atyam, az Ecclesia-nak mind sekéri s-mind lovagi.

Illyeshez penig meltan hasonlithattyuk ötet sok dologban. I. Mert mi kepen hog az Illyes Istennek folgaja, Sz. Prophetaja vala, es az si fegyhetetlen életevel akkor időbeli embereknek példa es tükör vala: Igy ez az mi Illyesünk, az Istennek fent folgaja vala, fent es keresztyen életű ember vala, az joknak feretője, gonoszknak penig gyúlölköje vala, az keresztyeni életnek tükörre; az igazsagnak egy erős oslopa vala &c.

II. Mikeppen hogy Illyes tanította, es az idvőszegnek utara igazgatta az Istennek népét, az balyanyozást rontotta az Orfagban, s az Bálnák Papjait le vagatta, az népnek vetket ki kialtotta: Igy ez az Istennek juhait kies mezőn legeltette, az meteltől oltalmazta, az betegeseket az vigasztalásnak irével gyógyította, az fől rugokat, az Isten

igejenek pálczajaval meg lőtte : Az Bílnak Papjai el-
len-is penig, mint Istennek föl fenteltetöt viteze, az lelkí
fegyverrel , az igevel, tudni illik, faradhatatlanul, har-
czott : Az útba oly hangos volt mint az trombita , oly
hátható mint az fegyver, mert meg jarta bivet, lelket em-
bernek, &c.

I III. Mikeppen hogy Illyes, míg éle , kónyörgelevel,
es Isten előtt való esedezelevel meg tartja Izrael Országát,
es sok külömb külömb fele veszedelmekthil meg fabadítja,
az egnek csatornait be zarla es meg nyita, &c. Igy ez az
Szent Átya, az Istenrel való fogonatos kónyörgelevel,sok
romlásokat,veszedelmeket keleség nelkül fordított el ez da-
rab földról: melyet kivaltebben, te Debreczen , megh-
tápaftalhattal, mert noha gyakorta minden felöl ellense-
gid es gonosz akaroid, kik romlásoddal ugyan hisznak , tor-
kokat read tatották hog tellyesleggel el nyellyenek; mind
az által,ez, Isten előtt való esedezelevel meg tartot tege-
det,az maga dímeneslege kifüll;es a gondold meg,mikent
mentel átal ennek elteben : Ez te read Istennek aldasas
nyerte az Egből, az gonofokra penig gyakorta buntetést.
De nem csak Isten előt való kónyörgelevel volt jávara en-
nek az darab földnek,avagy bár mondgyam ez Orszagnak;
hanem Fejedelmek es Urak előt való törekedeslevel, köz-
ben járasaval-is ; mert holot lünekie, mind semelye tette-
tes es kellemes, s mind nyelve bátor, es ekeffén fölvá-
la, nagy dolgot-is nem nagy faratsággal , akar mely nagy
Uraknál veghez vitt, avagy csak jo moddal hagyot, &c.

I V. Mikeppen hogy Illyes ez földön, jol vitelt dolgai
utan, nagy hirtelenseggel az embereknek minden varako-
dások kívül , az egbe föl ragattatek , es amaz kívánatos
bodogsággal meg ajándekoztatek : Igy ez mi Illyesünk,
nagy hirtelenseggel, minden velekédesünk kívül el ra-
gattatek az eghbe , es az boldog lelkek köziben vitettek. &c.

V. Mikeppen hogy Illyes az Istennek parancsolattyának veghez viteleben es Isteni folgalatban volt foglalatos, mikor el ragattatot, ezt azokat az helyeket látogatta es vísitalta, az mellyekben az Istennek igaz tiszteleti meg finten el nem alut vala, es az mellyekben az Prophetáknak Collegiomá vala : ezt penig nem ú maga fejetül, hanem Isten parancsolattyából cselekedte : mert azt mondgya Eliseusnak : Az Ur kúld engemet Bethelben, Jerichoba, es az Iordan vize melle, &c. Igy ez bent jambor az Isteni folgalatban, es Istennek parancsolattyának veghez viteleben volt foglalatos. Az Isten azt parancsollya ú neki, es mi nekünk, hogy az ú igejet, mellyet hallunk az ú bajabol ki hirdessük : Ebben volt ú foglalatos, mert Penteken, mely Aldozo Csótörtök utan való nap, az Istennek hazában be ment, az enekles utan tisztíthez kezdet, halakat advan mindeneknek előtte Istennek, hogy az bent innepet, es az el mult etzakat, egészben bekelegben engerte el multnak, annak utanir kónyörögven, es az Mi Átyankot el mondvan, nagy csendellen minden remenkedes nelküli es jaygatas nelküli, nem mondomb hogyminden faydalom nelküli, fejet kezere hagyvan es ezt mondvan: Egy kicsint varakozzanak az Keresztyének. Lelket az Urnak meg ada: az Isten fekiben penig el nem esett, sőt meg sem tantorodot, hanem csak az fekré, mely ott fokot lenni le ereksedet; Hol hallottal, kerlek, az Illyes el ragattatáshoz ennel hasonlatosbat. Csak hogy ebben vagyoh az különbseg, hogy ú testestül es lelkestül ragattatot el, ez penig lelke ferint, ú lathatóképpen, ennek lelke lathatalan képpen, &c.

V.I. Vegezetre, mikeppen hogy Illyest az Propheták-nak fiai imit amot az berkekben, völgyekben es hegyeken kerestettek eges harmad napig; nem hivén azt hogy ú bizonyabá fől vitettetőt legyen az egekben: Igy nemely el fordult elme-jú ember, az ki Propheták, az az, Tanítok

Ezech: 3. 33.

z. Reg: 2. 17.

igen versenyes és el fayzot fiú, nem akarja el híeni hogy ez sánt jambor bizonyabán fől vitettetőt legyen az Egekben. Nagy vakmerőseg eis, hogy sem telensegnék ne mondgyam, Istennek titkos tanatsabán pískalni, melyet cselekedik az illyen ember; embertelenseg es az Atyahui feretetnek regulaja ellen való dolog, keresztyen embert holta utan fidalmazni: Istantelenseg penig el karhozotnak kialtani, kiváltkeppen azt, az kinek sánt es jambor élete felől, meg csak az gyermekek is bizonságosan tesnek, az minemű, ez az Urban elnyugot edes Atyank volt. Az

Math: 7. 16. jo cselekedetek az hitnek gyümölcsé, es az keresztyensegnek latható es bizonyos helyege, jegye melyekből az keresztyen ember, kívül meg ismertetik: ezeket ú benne, ha valakiben valaha, meg tapasztaltuk; hat az ú hiti felől sem kel ketelkedni: sokkal inkább idvőstege felől. Az Pogányoknál is közönséges parancsolat volt ez: *Mortuo ne maledicere.* Annak fólötte: *In Patrum cineres nem iningito.* Az Pogányoknál azért vannak ők ember, az keresztyensegben, az ki ezt által hagja; holot sajattyá es tulaydona az keresztyensegnek, az Atyahui feretet, az mely mindenek felől jol itil, jol remenl. Holot azertezt illyen sokképen hasonlithattyuk Illyeshez, miképpen Izrael az ú el ragatottasában nagy kárt vállott; így mi is ennek az ú el ragatottasában: Meltan kialthattyuk tehát az keserves Eliseus-fal: Edes Atyam edes Atyam &c. Azonban az mivel neki tartozunk, adgyuk meg; tudni illik, bőcsületes, tisztességes felölle való emlékezettel, es bodog emlékezeti-nek köstünk hosszú ideig meg marastasaval; annak fólötte ez utolsó folgalattal, hogy az ú testet tisztítse gessen az földnek gyomrabn be tegyük, ily remenség alatt, hogy mikor az Istennek Fia el jö itiletre, az ú lelkevel eggyesüven, az földnek porabol fől támad, es testestül lelkestül az Istennek Országában vitettetik, Amen.

Cor: 13. 7. Sit tibi grata quies, maneatq; memoria vestri
Felix perpetuò, Präfūl amande, precor.
Iob. D. Kelszörög.

E P I C E D I A
In obitum Venerandi & Clari-
RISIMI VIRI D. LUCÆ HODASZI,
 Pastoris Ecclesiæ Debrecinensis vigilantisimi,
 nec non Superattendentis Ecclesiarum eis Ty-
 biscanarum dignissimi, deq; Eccle-
 sia benemeriti;

Scripta: Ab Amicis & Symphylli.

Dum populo hic Præful, Cœlestis commoda vitæ
 Exponit, reddi suppliciterq; petit.
 Audūt hoc votum Deus, & mox evocat illum,
 In Cœlum, ut vitâ perfrueretur eā.

BCU Cluj / Central University Library Cluj
*Andreas Pankotanus, Paſſor
 Belenyeciensis.*

A L I U D.

Cororum L u c a s Lux splendida, morte peremptus
 Chrifticolis gemitus attulit ille graves.
 Scilicet hos casus & tristia vulnera vitæ
 Inflixit nobis, ultio digna Dei,
 Spreta jacet pietas; fratrum dilectio nulla
 Cernitur: immersa est machina tota dolis,
 Spernitur orator, qui Myſtica verba ſalutis
 Divinis nobis fontibus hausta canit.
 Tu nostri misereſe D e u s, largireq; L u c a s,
 Qui nobis Lucis lucida regna canant
 Charc quiesce P a r e n s, nos te comitabimur ultro,
 Cum volet Æterni provida cura Patris.

*Michael Zabragbi. Paſſor
 & Senior Ieneiensis.*

ALL

A L I U D.

C OETUS MUSARUM, colitis qui tecta Licet
Nostri, nunc mæstos fundite, quælo, metros.
Nempe Corona tui fulgens & splendida secli,
LUCAS HONASZI, concidit ante diem.
Qui fuerat castæ fidei fortissimus H E C T O R,
Etatis nostræ gloria, fama, decus.
Occidit in castæ vobis qui sedulus artis
Tramite currendi, Fautor & Author erat.
Tu quoq; Debrecii venerabilis ordo Senatus,
Nunc planctu profer symbola tristitiaæ
Occidit is monitis gnarus qui consilioq;
Vestri confessus lausq; decusq; fuit.
Sed viduata magistru ECCLESIA luge Parentem,
Et planctu profer symbola tristitiaæ.
Enthea qui sacro tractabat dogmata zelo,
Occidit heu M T S T E S clarus in Aede sacra.
Qui dabat heu vobis præcepta salubria vita,
Exemplum veræ qui pietatis erat.
Corda movere piis membris lenire dolorem,
Qui poterat pravis tangere corda viris.
Proh dolor, H U N C rapuit seclis fors invida nostris,
Imminet heu misericors magna ruina piis.
Tug MINISTORUM ordo extinctum luge Parentem
Et planctu profer symbola tristitiaæ.
Vester enim Præsul summa pietate verendus
Occidit heu subito, ceu rosa manè virens.
Qui Mystas omnes summa gravitate regebat
Fulgens Symmytis luxq; decusq; fuit.
Hunc igitur merito S C H O L A, P L E N S, ECCLESIA de-
Et mecum mœstitalia veta dabunt. (fient,
O Pater Omnipotens, si nobis L U M I N A tanta
Eripis, & grandes authoritate viros.
Det similem rursus nobis tua dextra C O R O N A M;
Dirigat exiguum qui pietate gregem.
At vos interea placide hic requiescite manes
Clangat defunctis donec ab axe D E U S.

Iohannes K. Budaeus, Pastor
Ecclesie Debrecinensis.

A LI

